

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2020 DO 2024
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Tłumaczenia języków specjalistycznych		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru		
Rok/semestr		II i III; semestr III i V		
Dyscyplina		językoznawstwo		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		dr hab. prof. UR Marcin Grygiel		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		dr hab. prof. UR Marcin Grygiel		
Wymagania wstępne		wiedza językoznawcza przewidziana w programie studiów filologicznych/językoznawczych II stopnia		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU				
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Przedmiot ma za zadanie zaznajomienie doktorantów z metodologiami badań językoznawczych w obszarze języków specjalistycznych i tłumaczenia specjalistycznego oraz ich praktycznym zastosowaniem przy pisaniu pracy doktorskiej. Obejmuje krytyczne spojrzenie na modele języków specjalistycznych, wiedzę i praktykę specjalistyczną, typologię języków specjalistycznych, dyskurs specjalistyczny, teksty specjalistyczne, terminologię specjalistyczną i tłumaczenie specjalistyczne wraz z narzędziami CAT. Umieszcza językoznawcze podejścia do języków specjalistycznych w obrębie translatoryki, językoznawstwa stosowanego, nauk humanistycznych i w kontekście historycznym. Wymienia kryteria podziału metod badań nad językami specjalistycznymi, identyfikuje typy języków specjalistycznych. Wymienia i definiuje podstawowe terminy z zakresu badań nad językami specjalistycznymi, pokazuje, jak znaleźć właściwe rozwiązanie, uczy krytycznego myślenia.</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			
1.	w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe w obrębie badań nad językami specjalistycznymi	P8S-WG/1	w, ćw	prezentacje studentów, egzamin ustny
2.	główne tendencje rozwojowe badań nad językami specjalistycznymi i tłumaczeniem specjalistycznym	P8S-WG/2	w, ćw	prezentacje studentów, egzamin ustny

3.	metodologię badań nad językami specjalistycznymi, ma pogłębioną wiedzę na temat specyfiki języków specjalistycznych i tłumaczenia specjalistycznego	P8S-WG/3	w, ćw	prezentacje studentów, egzamin ustny
4.	zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, w tym w trybie otwartego dostępu	P8S -WG/4	w, ćw	prezentacje studentów, egzamin ustny
5.	zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami	P8S -WK/3	w, ćw	prezentacje studentów, egzamin ustny
Umiejętności Lp.	Potrafi			
1.	- określić cel i przedmiot badania naukowego, sformułować hipotezy badawcze - rozwijać metody, techniki, narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie badań naukowych	P8 S -UW/1	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
2.	analizować i oceniać wyniki badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	P8S -UW/2	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
3.	przenosić wyniki działalności naukowej do sfery gospodarczej i społecznej	P8S -UW/3	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
4.	dyskutować konstruktywnie na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	P8S -UK/1	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
5.	upowszechniać wyniki działalności naukowej, także w formach popularnych	P8S -UK/2	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
6.	Inicjować debatę	P8S -UK/3	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
7.	uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S -UK/4 P8S-UK/5	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
8.	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze	P8 S -UO	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
9.	samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych	P8S -UU/1 P8S-KO/2	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
Kompetencje społeczne	Jest gotów do			

Lp.				
1.	krytycznej oceny dorobku w zakresie badań nad językami specjalistycznymi	P8S-KK/1	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
2.	krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój badań nad językami specjalistycznymi	P8S-KK/2	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
3.	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S-KK/3	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja
4.	podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych i twórczych, w tym: - prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny - respektowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej, z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej	P8S-KR	ćw.	prezentacje studentów, dyskusja

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW₁

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
III i V	5	10	—	—	—	0

METODY DYDAKTYCZNE

Metody podające – wykład informacyjny, pokaz multimedialny, metody problemowe – konwersatorium

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wykład / Konwersatorium:

Pojęcie i modele teoretyczne języka specjalistycznego

Metody badań w zakresie języków specjalistycznych

Charakterystyka wiedzy i praktyk specjalistycznych

2. Ćwiczenia / laboratoria / inne:

Rodzaje języków specjalistycznych

Tłumaczenie specjalistyczne i narzędzia CAT

Teksty specjalistyczne – odmiany, cechy i ich implikacje dla tłumaczenia

Terminologia w obszarze dyskursu specjalistycznego

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

obecność na zajęciach (20% oceny na zaliczenie), aktywność (20% oceny na zaliczenie), przygotowanie dwóch prezentacji, (30% + 30% oceny na zaliczenie), egzamin ustny (skala 2,0-5,0) Ocena określa czy doktorant w stopniu bardzo dobrym, dobrym, dostatecznym czy niedostatecznym rozumie, zna i jest w stanie zastosować w praktyce pojęcie języka specjalistycznego i istotę badań w zakresie języków specjalistycznych, wiedzę i praktykę specjalistyczną, typologię języków specjalistycznych, dyskurs specjalistyczny, teksty specjalistyczne, terminologię specjalistyczną i tłumaczenie specjalistyczne wraz z narzędziami CAT

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	50
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	<p>Gajewska, E., Sowa, M., 2014. LSP, FOS, Fachsprache... Dydaktyka języków specjalistycznych. Lublin: WERSET.</p> <p>Grucza, F., 1994. Języki specjalistyczne – ich rozumienie i znaczenie. W: F. Grucza, Z. Kozłowska, red. Języki specjalistyczne. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe IKLA UW, s. 7–27.</p> <p>Grucza, F., 2002. Języki specjalistyczne – indykatory i/lub determinatory rozwoju cywilizacyjnego. W: J. Lewandowski, red., Języki specjalistyczne 2. Problemy Technolingwistyki. Warszawa, s. 9-26.</p> <p>Grucza, S., 2008. Lingwistyka tekstów specjalistycznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe IKLA UW.</p> <p>Grucza, S., 2009. Kategoryzacja języków (specjalistycznych) w świetle antropocentrycznej teorii języków ludzkich. Komunikacja Specjalistyczna, nr 2, s. 15–30.</p> <p>Grygiel, M i Rzepecka M. (red) 2017-2020. Komunikacja specjalistyczna w edukacji, translatoryce i językoznawstwie. Specialist Communication in Education, Translation and Linguistics. Tom 1-4. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.</p> <p>Kubiak, B., 2002. Pojęcie języka specjalistycznego. Języki Obce w Szkole, nr 5, s. 6-11.</p> <p>Kubiak, B., 2006. Typologia nauczania języka specjalistycznego. Języki Obce w Szkole, nr 2, s. 25-30.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Ćwiklińska, J., Szadyko, S., 2005. Obszary wiedzy specjalistycznej w wybranych wariantach języka Business Communications. W: Języki specjalistyczne 5. Teksty specjalistyczne w kontekstach zawodowych i tłumaczeniach. Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego, 81-88.</p> <p>Jarosz, B., 2018. O (nie)tożsamości pojęć. Język specjalistyczny, język specjalny, język fachowy, język profesjonalny, język zawodowy, profesjolekt, technolekt. Polonica, t. 38, s. 1–24.</p> <p>Ligara, B., Szupelak, W., 2012. Lingwistyka i glottodydaktyka języków specjalistycznych na przykładzie języka biznesu. Podejście porównawcze. Kraków: Księgarnia Akademicka.</p> <p>Ligara, B., 2017. Terminologia specjalistyczna i kultura: dychotomia czy punkty wspólne? W: R. Przybylska, W. Śliwiński, red. Terminologia specjalistyczna w teorii i praktyce językoznawców słowiańskich. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 29–52.</p> <p>Lukszyn, J., red., 2005. Języki specjalistyczne. Słownik terminologii przedmiotowej. Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego.</p> <p>Mamet, P., 2003. Języki specjalistyczne – zagadnienia dydaktyki i przekładu. Katowice: Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”.</p> <p>Rathmayer, R., 2002. Język specjalistyczny – negocjacje i prezentacje. Przegląd Glottodydaktyczny. t. 18, s. 23-29.</p> <p>Wierzbicka, A., 2007. Słowa klucze. Różne języki – różne kultury. Tłum. I. Duraj-Nowosielska. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.</p>